No. 1. 5 VRIJDAG 6 JANUARI 1923. 23ste JAARGANG

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

Orgaan der Vereeniging OOST EN WEST, waarin is opgenomen:

Opgericht door Kolonel E. E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang"

De Indische Verlofganger

Dit blad wordt gratis verzonden aan alle Leden der Vereeniging Oost en West en wordt tevens aan elken Indischen Verlofganger bij zijn aankomst te Port-Said, Genua, Marseille, Amsterdam en Rotterdam kosteloos ter kennismaking aangeboden

KANTOREN DER VEREENIGING OOST EN WEST.
Hoofdbestuur en Inlichtingendienst Heulstraat 17, Den Haag. Tel. H 4519. Postgiro 14574

MEDEDEELINGEN OF INGEZONDEN STUKKEN
moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie", en gezonden aan de Presidente; HEERENGRACHT 7, DEN HAAG

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD"
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG — TEL. H 4519. — POSTGIRO 14574

Voor *Administratie en verandering van Woonplaats* wende men zich in Nederland tot de Administratie HEULSTRAAT 17, Tel. H 4519, Postgiro 14574, in Nederlandsch-Indië tot den Hoofdvertegenwoordiger te SOLO, Mr. K. FAUSER.

Voor Advertentiën wende men zich tot de FIRMA T. KRAMER & Co., UITGEVERS, VAN BRAKELSTRAAT 109. - TELEF. MARNIX 1694. - POSTGIRO 47454

AAN DE LEZERS van „De Indische Verlofganger"

Belanghebbenden werden reeds per circulaire in kennis gesteld van de tot stand gebrachte samensmelting der beide periodieken „Het Koloniaal Weekblad" Officieel Orgaan van de Vereeniging Oost en West en „De Indische Verlofganger". Plaatsruimte verhindert ons op het oogenblik hieromtrent meer uitvoerige toelichting te geven.

DE STAKING.

Een ieder is reeds voldoende op de hoogte van de staking in het Drukkersbedrijf, waarvan ook wij de gevolgen ondervinden.

Nochtans zijn wij erin geslaagd het eerste nummer van de gecombineerde uitgave te doen verschijnen, zij het dan ook ten koste van het redactioneele gedeelte.

Wij vertrouwen evenwel, dat spoedig eene bevredigende oplossing gevonden zal zijn en het weekblad in zijn vollen omvang kan verschijnen.

INFORMATIE-BUREAU.

Voor den Indischen Dienst zijn bestemd: Mej. E. C. J. van Geuns, Laan v. Meerdervoort 35b, Den Haag; Mej. S. Arckema, Hoogersmilds, beiden als onderwijzeres; R. van Wijk, Paramaribostraat 157, Den Haag, als onderwijzer; Mevr. F. Peters-Koller, Gemeente-ziekenhuis te Den Haag, als verpleegster.

MUTATIESTAAT

van 28 December '22 tot 4 Januari '23.

NIEUWE LEDEN:

J. de Meij, onderwijzer P. J. S. Dordrecht, Brouwersdijk 177 f 5,—.
J. K. Pilaar, Amsterdam, Middenweg 167, f 5,—.
W. F. Meijer, Maison de Blanc, Hoofdstr. 93, Apeldoorn f 5,—.
F. A. V. van Opdorp, Commies P. T. T., Soerabaija f 5,—.

AFSCHRIJVEN:

P. W. Hammans, O.-I. ambtenaar, Mariastraat 73, Apeldoorn.
F. P. Hermans, Kweekweg 6, Apeldoorn.

ADRESVERANDERINGEN:

G. W. Beijer, Den Haag, van: Lange Houtstr. 18, naar: Horte Houtstraat 14B.
D. Lamers, onderwijzer 1e klasse Den Haag, van; Cornelis Speelmanstr. 35 naar: Snelliusstr. 48.

Bericht.

Wegens een samenloop van omstandigheden werd het hoofd van de gecombineerde uitgave niet naar onzen wensch uitgevoerd. De tijd ontbrak ons te eenenmale hierin een wijziging te brengen, zoodat de noodige rectificatie eerst in het tweede nummer kan geschieden.

---

gen heeft, dat de schorsing der afkondiging is opgegeven.

Intusschen is het nog wel aardig om eens kennis te nemen van het rapport, door de commissie voor de verzoekschriften in den K. R. uitgebracht naar aanleiding van het verzoek van den Directeur der Curaçaosche Scheepvaart-Maatschappij, om in eene spoedvergaring, het besluit, waarbij de verordening aangenomen is, te herzien.

Het rapport luidde aldus:

„Alvorens tot de zaak over te gaan, wil de Commissie de aandacht van den Raad vestigen op een paar in het verzoekschrift voorkomende zinsneden, n.l.:

„dat ondergeteekende daarom namens de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij ten heftigste protesteert tegen deze buitengewone heffing doch alsnog bereid wordt bevonden tot betaling conform zijn request d.d. 17 November 1921 aan Uwen Raad gericht";

„hij ten zeerste vreest van zijne Directie zoodra het haar bekend wordt, instructies te zullen ontvangen, die der kolonie Curaçao meer nadeel zouden toebrengen, dan het voordeel dezer buitengewone verhooging der loodsgelden".

De Commissie acht zich verplicht er op te wijzen, dat ieder, die zich tot den Raad wendt, zijne zaak met bezadigdheid moet voordragen en dat daarom de uitdrukking „ten heftigste protesteert" in het onderhavige request niet op hare plaats is, terwijl er van bereidbevinding tot betaling geen sprake kan zijn, waar het niet over vraag en aanbod of een wederkeerige overeenkomst gaat. En aangezien adressant het stuk indient en ook teekent in zijne hoedanigheid van Directeur der Maatschappij is het der Commissie niet erg duidelijk, dat tevens gesteld wordt, dat hij, Directeur, vreest van zijne Directie, zoodra het haar bekend wordf, de bedoelde instructies te zullen ontvangen,

Voorts wil de Commissie nog aanstippen, dat blijkens de door de Inspectie der belastingen schriftelijk aan U, Mijnheer de Voorzitter, verstrekte opgaven en door U als bijlage aan de Commissie overgelegd, de Inspectie tot andere cijfers komt als de adressant, n.l. tot circa 40.000 gulden, (adressant had genoemd f 50.000.

Als nu tot de zaak zelf overgaande, geeft de Commissie als haar gevoelen te kennen dat het verzoek niet voor inwilliging vatbaar is, daar de Raad niet zoo maar een vergadering kan beleggen, de zaak opnieuw behandelen en een reeds genomen besluit herzien. Door zulks te doen zou de Koloniale Raad naar het oordeel der Commissie, de grenzen der hem toegekende bevoegdheid overschrijden.".

Nog iets voor de Tweede Kamer.

De *Amigoedi-Curaçao* deelt mee, dat 16 November l.l. de *Estelle*, de vroegere Gouvernements-schoener voor de vaart tusschen Curaçao en de Bovenwindsche Eilanden ter veiling is aangeboden. Het schip, dat nauwelijks 5 jaar geleden door het Gouvernement voor de kapitale som van fl. 50000 gekocht was, is nu reeds niet zeewaardig meer.

De *Estelle* meet $65^{1}/_{3}$ Reg. Ton, en met geheel zijn inventaris en verdere toebehooren. werd het schip voor fl. 2000 ingezet. De Administrateur van financien deed een hooger bod van fl 8000, doch niemand ging daar verder op in. De koop ging niet door.

Stijving der middelen.

De Gouverneur heeft een aantal voorstellen tot belastingverhooging bij den K. R. ingediend. Zoo wil men de overdrachts belasting verhoogen van 2 pCt. tot $2^{1}/_{2}$ pCt. en ingeval van nieuwe overdracht binnen 1 jaar van $^{1}/_{2}$ pCt. tot 1 pCt. De meerdere opbrengst wordt geschat op f 2700.—. De belasting herzienings commissie stelde $1^{1}/_{2}$ jaar geleden voor eene verhooging tot 3 pCt. en verwachtte daarvan f 10.000 meer. Uit het vergunningsrecht wil de Gouverneur f 8000.— meer halen, terwijl bovenbedoelde commissie een meerdere opbrengst van f 12.000 raamde. Bij een voorstel tot verhoogd invoerrecht komt de Gouverneur echter tot 270,000.—, zijnde f 50.000.— meer dan de commissie.

Eigen Berichten.

Amok.

WELTEVREDEN, 18 Dec. (ANETA). De Amboneesch-fuselier Mangkau maakte te Malang amok en trof den sergeant-majoor-instructeur, H. S. Jansen en den Ambonees Koring doodelijk; majoor Jansen is aan zijn wonden overleden. Voorts werd de sergeant eerste klasse H. Goedheer zwaar en werden drie fuseliers licht gewond.

De Rott. Lloyd en Padang.

WELTEVREDEN, 21 Dec. (ANETA). De Handelsvereeniging en de Handelskamer te Padang adviseerden de Regeering niet toe te staan dat de Rotterdamsche Lloyd Padang niet meer zal aandoen, aangezien dit voor Padang vernietigend zou zijn.

Redders schipbreukelingen ontvangen horloges met inscripties.

WELTEVREDEN, 22 Dec. (ANETA). De vice-admiraal Unbgrove overhandigde aan boord van de Johan de Witt namens het hulpcomité van de Zuid-Hollandsche Reddings-Mij. horloges met inscriptie aan de redders van veertien schipbreukelingen uit een visschersprauw op de reede van Samarang op 7 December.

Vergadering N. I. O. G.

WELTEVREDEN. 27 Dec. (ANETA). Het N.I O.G. heeft te Djokja vergaderd en aangedrongen op samenwerking met de inlandsche vereenigingen. Aangenomen werd een motie teleurstelling uitsprekend over de voorgestelde maatregelen, die het Nederlandsch volksonderwijs tot lager peil zullen terugdringen en waarin ten sterkste geprotesteerd werd tegen de ernstige verslechtering van de wet 1920. Met de adressen van den Ned. Bond van Onderwijzers werd volle instemming betuigd.

De wijzen in het Westen confereeren in Lausanne; mocht hun wijsheid worden verhelderd door het Licht wat eenmaal in het Oosten opging.

Indische Pers.

Aanval op een assistent.

De assistent Ginhoven op de onderneming Dolok Merangir is door Javanen aangevallen en verwond.

Registers passerbedrijf.

De proef, door den controleur van Djokja met kasregisters voor het passerbedrijf genomen is zoo goed geslaagd, dat hij voorstellen ingediend heeft het personeel met 60 pct. te verminderen

(Ind. Ct.)

Medisch onderzoek schoolkinderen.

In het begin van het volgende jaar zal door den Chef van den Gezondheidsdienst te Batavia dr. Kaiser, een schoolonderzoek worden gehouden op de lagere scholen in Weltevreden, Batavia en Tandjong Priok. Aneta verneemt, dat dit onderzoek zich zal uitstrekken over 18.000 Europeesche en inlandsche kinderen, in verband niet alleen met den duur der schooltijden en de daarmede gepaard gaande vermoeienis der leerlingen doch ook met de physieke ontwikkeling, het voorkomen van tuberculose, enz. Het onderzoek, dat door twee medici in aparte vertrekken wordt gehouden, zal ongeveer zes maanden duren. Dr. Kaiser doet daarbij een beroep op de medewerking der ouders en op het onderwijzend personeel, waardoor het onderzoek, dat in het belang van de leerlingen zelf wordt gehouden, zeer kan worden vergemakkelijkt. (Bat. Nbld.)

R K scholen te Djokja.

Op verzoek van de Katholieken te Jogja besloot het armbestuur alhier in het begin van het schooljaar '22—23 een Europeesche lagere school te openen. Naar een gebouw en erf wordt uitgezien.

De nieuwe gebouwen van de twee H. I.-scholen achter het postkantoor zullen vermoedelijk in Februari worden in gebruik genomen.

Aan het einde van het loopende schooljaar zullen de broeders een Molocursus openen in het bizonder, doch niet uitsluitend, voor door hen van de Broederschool algeleverde leerlingen. (Locomotief).

Irrigatiewerken Menado.

Uit Menado d.d. 18 November aan de Ind. Ct.: Heden zijn de irrigatiewerken van Pamassen bij Kakas in Tondano in het bijzijn van talrijke autoriteiten onder wie de inspecteur der B. O.W. te Makassar, door den resident overgedragen aan de bevolking. Een groote slametan en volksfeesten werden gehouden bij deze gelegenheid.

Steuncomité voor werklooze Chineezen in Medan.

De Chineesche vereeniging Chhung Hwak Ung Tnag — een Chineesche federatie van vakvereenigingen — besloot in Medan een steuncomité op te richten voor werklooze Chineezen, In Medan alleen zijn er 1500. (Bat. Nbld.

Ind.-Europeesch verbond Magelang.

In de afdeeling Magelang dreigde het Ind. Eur. Verbond te verloopen ; het ledental ging snel achteruit. Thans echter toont de afdeeling nieuw leven. Majoor dr. Lutkeman treedt op als voorzitter.

(Bat. Nbld.)

De Nias voorloopig niet opgeheven.

Naar aanleiding van de berichten over de opheffing van de Nias en overbrenging daarvan naar de Stovia, kan het *Bat. Nbl.* nog mededeelen, dat reeds geruimen tijd dergelijke voorstellen in die richting aanhangig zijn. Die voorstellen zijn natuurlijk in dezen tijd van bezuiniging opnieuw naar voren gekomen.

Mocht evenwel tot opheffing der N.I.A.S. worden besloten, dan zal die niet vóór 1925 plaats hebben. Men hoopt dan tevens de reorganisatie der Stovia tot medische hoogeschool te kunnen invoeren, waarmede de maatregel dan zou samengaan.

Echter is er nog niets beslist en tot 1925 is nog een lange tijd....

Tjoelik.

Te Tjilamsja, het kleine visschersdorpje aan Batavia's N.-kust, dat door middel van een smalspoorlijn met Tjikampek is verbonden, heeft zich naar het N. v. d. D. v. N. I. vertelt, een vreeselijk drama afgespeeld.

Zooals men weet, zal er op de Pamenoekan- en Tjiasemlanden een suikerfabriek gebouwd worden. Volgens de inlandsche zeden moet voor een dergelijk groot bouwwerk een zoenoffer gebracht worden aan de kwade geesten. Gewoonlijk wordt dan hiervoor een karbouwenkop genomen maar het inlandsche bijgeloof zegt, dat een of meer menschenhoofden in zoo'n geval veel beter onheil bezweren, en menige eenvoudige ziel gelooft dan ook dat inderdaad een menschenhoofd — (in 't geheim natuurlijk) — bij zoo'n geval wordt begraven.

De plechtigheid met den karbouwenkop zou dan slechts camouflage zijn.

Wordt nu in de nabijheid van eenigen kampong aan een groot bouwwerk begonnen, dan past de bevolking terdege op de tjoelik, de personen die uitgezonden zouden zijn om een menschen-hoofd machtig te worden.

Welnu, zoo liep sinds eenigen tijd in Tjilamaja het gerucht, dat voor de binnen kort te bouwen suikerfabriek in de buurt menschen-offers gezocht werden. De visschersbevolking, dubbel zoo bijgeloovig als andere inlanders, lette terdege op.

En zoo geviel het, dat ongeveer een week geleden een viertal Soendaneesche handelaren uit de Oost-Preanger, door de P. en T. landen trekkende, ook te Tjilamaja arriveerden. En een beetje grappenmakende met eenige jongens, die geiten langs den wegkant aan het hoeden waren antwoordde een der Soedaneezen aan een nieuwsgierigen jongeling op de vraag wat hij er kwam doen: „Wij zoeken hoofden voor het zoenoffer bij den bouw van de nieuwe suikerfabriek en aan jouw kop zou ik zeker f 100 verdienen."

Doodelijk ontsteld vlogen de knapen het dorp in en weldra kwamen de bewoners bij tientallen onder het geroep van „Tjoelik!" aanzetten. gewapend met knuppels, parangs, paljols e.d. De in het nauw gedreven handelaren hebben nog getracht uit te leggen, dat het een grap was, en toen dit niet lukte, zich te verdedigen. Maar spoedig lagen drie der vier ongelukkigen dood neer, vreeselijk verminkt: de vierde wist zwaar gewond te ontsnappen en de assistenten-wedana te bereiken.

Het verdere verloop is gauw verteld. De veldpolitie arresteerde een veertigtal personen: maar wie juist de eigenlijke moordenaars zijn, is nog niet duidelijk en zal natuurlijk moeilijk zijn uit te maken. Doch inmiddels is ook, naar vernomen wordt, het eenige overlevende slachtoffer aan zijn wonden overleden, hetgeen een goede berechting natuurlijk nog lastiger maakt,

Zeer vermoedelijk zullen enkelen der gearresteerden op vrije voeten worde gesteld, teneinde als getuigen te kunne optreden.

Indische Tentoonstelling van de Afdeeling Apeldoorn.

Leden en Belanhstellenden

Inschrijving voor garantiefonds en opgave van te exposeeren voorwerpen is verlengd tot 10 Januari. Schriftelijk bij den Secretaris J. C. Baars, Freenstraat 60.

Zie verantwoording in dit nummer.

Indische Tentoonstelling van de Afdeeling Apeldoorn.

Ingekomen sedert vorige opgave tot 4 Januari.

D. W. H.; Mevr. de G.; L. K.; Mevr. M. S.; Mevr. G. S.; A. G. v. L.; C. D. voorwerpen ter keuze. Van H. B., den Haag, f 50.—. G. J. R. f 10.— X f 10.—. Totaal f 120.—

Zonder een behoorlijk waarborgfondsje gaat het niet! Hebt gij misschien iemand onder Uw kennissen die ook wil bijdragen?

De Secretaris, J. C. BAARS, Tuinstraat 60

Adresveranderingen. (vervolg)

C. J. Feith, oud-Resident, van: ten Hovestr. 86 naar: Weede van Dijkveldstraat 43.

J. A. H. S. Hanozet Gordon, van: Den Haag 1e v. d. Boschstr. 32, naar: Hotel Beau Rivage, Quai des Etats-Unis te Nice.

W. Heinsius, onderwijzer 1e kl., van: Den Haag, Frankenslag 308, naar; Amsterdam, van Breestr. 10. f 5.—.

C. F. Führeng, onderwijzer, van: Den Haag, van Ostadestraat 395, naar: Weltevreden, Dep. v. Onderwijs,

P. J. Deijs, Gedipl. Gezaghebber B. B. van: Amsterdam, Borneostraat 34, naar: Weltevreden Dep. B. B.

R. J. Goddard, journalist, van: Rotterdam, Vijverweg 46, naar: Ungererstrasse 32 P. R. München 23, Bayern.

H. Ahrens, van: Hamburg, naar: Plantage „Mon Trésor" Beneden-Commeweijne, Suriname. f 5,—.

E. Bronkhorst, van: Bandoeng, Residentsweg 133, naar Weltevreden, Gang Halkema 1A.

L. van Rij, Kapt. Mag. Art. Weltevreden, van: Gang Baroe 6, naar: Waterlooplein Noord D 27.

Mevr. J. J. d'Arnaud Gerkens—Bakhuizen van den Brink, van: Weltevreden, Hoofdbureau S.S., naar; Depok,

G. J. Baden, Kap. Inf., van: Tjimahi, naar: Malang, Emmastraat 33, Huize „Wim."

Th. de Bie, 1e Luit. Inf., van: Magelang naar; Koeta-Radja,

W. van den Bos, 1e Luit. Mil. Adm., van: Soerabaija naar: Buitenzorg, Boeboelak 10.

J. J. Felix, Kap. Intendant, van: Bandoeng naar; Weltevreden.

J. A. E. Halkema, Comm. van Politie, 1ste klasse, van: Solo naar Soerabaija.

J. J. van Helsdingen, Ass.-Resident, van: Blitar naar: Weltevreden.

J. R. Jochem, Kap. Inf. Bandoeng, van: 1ste Dep.-Bat. naar: Ald. A. D. v. O.

Ministerie van Koloniën — 's Gravenhage, 4 Januari '23

Voor den Indischen dienst zijn bestemd:

A. W. F. Bochardt, Ceintuurlaan II, Amsterdam.

L. Gonggrijp, Poortstraat 56, Utrecht, s Gouvernementsarts.

Mevrouw M. ten Bosch—Bossche. †

Mevrouw ten Bosch is niet meer. Hoezeer haar einde te voorzien was, zal deze mare toch met ontsteltenis vernomen zijn en diep betreurd worden binnen, maar ook wijd buiten de kring der Vereeniging Oost en West welker Eere-lid zij was. Wie Mevrouw ten Bosch geweest is en wat zij bij haar leven gedaan, wèl gedaan heeft, het behoeft hier waarlijk niet breed uitgemeten te worden, wijl van algemeene bekendheid. Begiftigd met een scherp verstand en een zeer ruim voelend hart heeft zij velen met raad en daad bijgestaan, met daadwerkelijken steun geholpen, niet het minst. Hand en hart opende zij willig voor hen die, voor dat doel gekomen, hare gastvrije woning betraden. Haar geboorteland, Indië, was haar lief, vandaar hare groote sympathie voor de Vereeniging Oost en West welke Nederland en Indie tot elkaar tracht te brengen, Zij leefde in en voor de Vereeniging en steeds hare ongewone gaven in dezelver dienst. Het verleenen van het Eere-lidmaatschap op haar 70e verjaardag was, in verhouding tot hare groote verdiensten, slechts een gering blijk van erkenning van de zijde van het Hoofdbestuur. Niettemin aanvaardde zij dat Eere-lidmaatschap gaarne en stelde het op hoogen prijs omdat zij het — en terecht — mocht aanmerken als de kroon op haar arbeid, op haar levenswerk. Ofschoon, sedert jaren, physiek gebonden, bleef, dank zij haar groote wils- en geestkracht waarvan zij tot zeer kort nog voor haren dood, deed blijken, hare belangstelling voor alles wat Oost en West betrof, onbegrensd en onverflauwd.

Zoo stierf zij.

Het nieuwe jaar mocht haar niet meer onder de levenden tellen.

Maar levend zal blijven, zoolang de Vereeniging Oost en West bestaat, de herinnering aan de mensch met eigenschappen als ieder ander, maar die. boven velen, heeft uitgeblonken door hare groote gaven van hart, aan de vrouw van groote verdiensten, aan het Eere-lid der Vereeniging Oost en West, Mevrouw M. ten Bosch—Bossche. Het Hoofdbestuur.

CURAÇAO.

Traktementsherziening.

I

Het blijkt nu, dat de „volledige overeenstemming" tusschen Gouverneur en Koloniale Raad tusschen Gouverneur en Koloniale Raad tusschen 21 November en 12 December moet hebben plaats gevonden en telegrafisch aan den minister zijn overgebracht, want in de vergadering van 20 November besloot de K. R. nog een brief vol bezwaren tot den Gouverneur te richten.

In de vergadering van 6 November kwam aan de orde een brief van den Gouverneur over de nieuwe regeling, die zou geschoeid zijn op de beginselen, die de K.R. in het Voorloopig Verslag van de begrooting had uiteengezet als de hare. „Slechts op twee punten", zegt de Gouverneur, „ben ik daarvan, en dan nog slechts gedeeltelijk, afgeweken, zulks mede in verband met mij door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verstrekten last.

Die afwijkingen betreffen punt 2, waar uitsluitend voor de onderwijzers een onderscheid wordt gemaakt tusschen „gehuwden" en „ongehuwden" en aan de gehuwden een salaris wordt toegekend 25 pCt. hooger dan dat aan hunne ongehuwde ambtgenooten toegedacht; en punt 3, waarvoor ambtenaren wier normaal salaris f 4000.— niet te boven gaat, en die deel uitmaken van een bepaalde categorie van ambtenaren, het stelsel van periodieke verhoogingen, schoon veel vereenvoudigd, werd behouden."

Behalve de bezwaren, die de nieuwe regeling den K. R. in de pen gaf tegen de bedragen van een tiental bezoldigingen, o.a. tegen eene toelage van f 1500.— voor het Nederlandsche artsdiploma, maakt het antwoord op den brief o.m. melding van de volgende opmerkingen:

„De vrees werd geuit, dat door bepalingen als die, waarbij den Gouverneur de bevoegdheid wordt gegeven de bezoldiging op een hooger bedrag vast te stellen dan de beginbezoldiging van den rang of de klasse, waarin de benoeming geschiedt; een bepaalden diensttijd toe te kennen; een of meer verhoogingen buitengewoon toe te kennen; persoonlijke verhoogingen toe te kennen; aan ambtenaren wier positie en taak een bijzonder karakter dragen en in ieder bijzonder geval, vast te stellen toelage toe te kennen, enz., vooral ten opzichte van uit Holland uit te zenden ambtenaren de deur voor onregelmatigheden geopend wordt, zelfs al zou dit bedrag in de begrooting moeten zijn opgenomen, welk laatste in het Moederland kan plaats hebben, terwijl men in deze kolonie daarvan nog onkundig is, De bevoorrechting van uitgezonden ambtenaren boven in de Kolonie aangeworven krachten is reeds meermalen besproken en de Raad zou hier wederom als zijn wensch willen kenbaar maken, dat aan dien toestand een einde wordt gemaakt......

Betreurd werd, dat niettegenstaande de opmerkingen van den Kolonialen Raad in het Voorloopig Verslag op de K.H B. 1922 toch een Directeur voor openbare werken uit Nederland is uitgezonden. Men herhaalde hierbij de meening in dat verslag uitgesproken en hoopte, dat, indien bij aftreden van den tegenwoordigen titularis dezelfde toestanden nog voortduren, het Bestuur geen opvolger met academische opleiding zal laten uitkomen......

Betoogd werd, dat bij de tegenwoordige inrichting en organisatie van de politie, een inspecteur overbodig is........

Van deze gelegenheid wilde men gebruik maken om het Bestuur in overweging te geven de betrekking van Landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden op te heffen. De sisalmaatschappij aldaar verkeert niet in bloeienden toestand en in dezen tijd van bezuiniging acht men de voordeelen van landbouwkundige op de Bovenwinden niet evenredig aan de kosten daaraan verbonden.

Zeer sceptisch gestemd omtrent de resultaten en het practisch nut, zou men ook den mijningenieur zoo spoedig mogelijk afgevoerd zien.

Men wilde in overweging geven om bij het aftreden van den tegenwoordigen Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden weer het oude systeem in te voeren en voor elk dier drie eilanden een Gezaghebber aan te stellen, wien dan tevens het grootste gedeelte van de administratieve en wellicht ook andere functiën ter plaatse (die van rechter uitgezonderd), moeten worden opgedragen. In herinnering werd gebracht dat de Gezaghebber van Saba vroeger het ambt van ontvanger waarnam.

Men meende, dat dit eenige bezuiniging met zich zal brengen en achtte het ook zeer goed uitvoerbaar."

Het is zeer gelukkig, dat op deze gedachtewisseling tusschen die K. R. en den Gouverneur, zoo spoedig „volledige overeenstemming" is gevolgd.

Over de bezoldiging van de traktementen der geestelijken schijnen de stemmen te hebben gestaakt. De Vereenigde Protestantsche Gemeente had betoogd, dat een predikant in verband met afgelegde studie en maatschappelijke positie, minstens dient bezoldigd te worden als een lid van het hof van Justitie en voegde daaraan wel wat cru toe, dat de laatstbenoemde predikant „het beroep alleen aangenomen heeft om redenen van behoud van reeds verkregen pensioen-aanspraken en andere toevallige persoonlijke belangen."

De Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische Gemeente heeft uit eigen middelen het tractement van den tijdelijken, niet volledig bevoegden predikant op f 6000.— gebracht en de Nederlandsch Hervormd-Israëlitische Gemeente vroeg een gelijk bedrag. Het verschil van meening in den Raad is aldus weergegeven:

„Werd eenerzijds de opvatting verdedigd, dat waar er geen scheiding van Kerk en Staat bestaat, de bezoldiging moest worden verhoogd om de predikanten in staat te stellen volgens hun stand te leven, anderzijds werd, alhoewel erkennende, dat met het thans voorgestelde bedrag de predikanten hun stand niet naar behooren kunnen ophouden, betoogd, dat het ontbrekende door de betrokken kerkelijke gemeente uit haar eigen middelen moest worden aangevuld."

Het vonnis der stakers.

Mr. Elles heeft zijn vonnis nauwgezet gewogen. Van de straftoemeting geeft hij volgens de *Amigoe* de volgende motiveering:

„1o dat het ernstige feiten zijn, 2o dat van wege het aantal deelnemers bijna geen tegenstand kon worden geboden, 3o dat de Heer *Menkman mondeling* en *meer dan eens* met den *dood* was bedreigd als hij niet teekende; 4o dat Chacuto heeft uitgeroepen: „*Bam, cohé Menkman* (laten we M. zien te pakken te krijgen) dat hij Brigadier Vis ernstig heeft mishandeld, dat hij de trap van het balcon is afgeloopen om de deur van de binnenplaats te openen, om de anderen binnen te laten, dat hij onderweg naast Menkman liep.

5o dat Henriquez (Clement) meer gewelddadigheden heeft gepleegd dan Gouverneur; dat Obispo op het raadhuis den Heer M. geduwd heeft zeggende: Bai firma, porco; 6o dat Mulder en Scoop op straat den Heer M. hebben geslagen, dat Cijntje op het stadhuis hem hebben bedreigd, dat Boloch daden van geweld van eenige beteekenis heeft gepleegd. Dit alles stelt voor Chacuto, Henriquez en Gouverneur drie strafbare feiten, voor Obispo twee, en voor de anderen één feit."

De niet vertaalde Papiementsche woorden beteekenen: „Vooruit, teeken varken!"

Al wist men niet meer dan dit, dan nog komt men onder den indruk van de groote ernst der feiten. Het optreden tegen den heer Menkman met name, gaat alle perken te buiten. Alle veroordeelden zijn in hooger beroep gegaan.

Loodsgelden.

Het blijkt, dat wij uit de M. v. A. op de begrooting aan de Tweede Kamer goed gelezen hebben. Tenminste de *Amigoe* van 2 Dec. ll. bevat het bericht, dat de Gouverneur telegrafisch mededeeling ontvan-

MEDEDEELINGEN VAN HET DAG. BESTUUR DER VER. OOST EN WEST.

De aandacht der Afdeelingen wordt er op gevestigd, dat de **Suriname-film** verkrijgbaar is bij het **Algem. Ned. Verbond, Groenmarkt 9, Dordrecht** tegen den alleen voor de afdeelingen vastgestelden verlaagden huurprijs van f 50.— per avond.